

Bijlage Achtergrondinformatie – Korte opdracht slavernijverleden

Op 1 juli 1863 werd de slavernij in Suriname en de Caraïbische eilanden, toenmalige [koloniën](#) van het Nederlands Koninkrijk, bij wet afgeschaft. De slaveneigenaren werden financieel gecompenseerd, met geld per slaaf die de 'vrijheid' kreeg. De tot slaaf gemaakten kregen niets.

In Suriname moest een groot deel van de voormalig tot slaaf gemaakten hierna onder staatstoezicht nog tien jaar lang op de plantages blijven werken om de "schade van deze maatregel" te beperken voor de plantagehouders. Op Curaçao werd paga tera ingevoerd, de verplichting om jaarlijks een aantal dagen kosteloos te werken voor de eigenaar van de grond waar de voormalig tot slaafgemaakte vaak noodgedwongen bleven wonen. Dat duurde tot ver in de 20ste eeuw.

Voor velen in het Caribisch deel van het toenmalige koninkrijk en in Suriname is de slavernij pas daadwerkelijk ten einde gekomen in 1873. Op 1 juli 2023 was dat 150 jaar geleden. De slavernij in Indonesië stopte formeel in 1860 en het duurde ook daar tientallen jaren voordat alle vormen waren afgeschaft.

In Den Haag zullen in het kader van [de herdenking Slavernijverleden](#) allerlei activiteiten plaatsvinden.

De gemeente stelt dat de herdenking is bedoeld voor de gehele Haagse samenleving, voor alle Hagenaars, ongeacht hun afkomst. Door het gemeenschappelijke verleden te kennen en te erkennen, kan er worden gewerkt aan een gezamenlijke verwerking daarvan.

Lees ook [de toespraak](#) van Burgemeester van Zanen met de excuses voor het Haags koloniaal en slavernijverleden.

Het gaat binnen de koloniale context om vijf historische momenten, 5 juni (Hindoestaanse immigratie), 1 juli (afschaffing slavernij), 9 augustus (Javaanse immigratie), 15 augustus (bevrijding Nederlands-Indië) en 17 augustus ([Tula](#)-herdenking).

Op dit moment stamt ongeveer twintig procent van de bevolking van Den Haag af van mensen die koloniale onderdrukking en slavernij zijn ondergaan.

Op de [site van de gemeente Den Haag](#) vind je een speciale webpagina met het aanbod wat door culturele instellingen in het kader van het slavernijverleden ontwikkeld is of wordt (theatervoorstelling en museumlessen).

Daarnaast laat de gemeente Den Haag, in navolging van andere grote steden zoals Amsterdam en Rotterdam en Utrecht, een [herdenkingsmonument](#) ontwerpen en maken.

- lesprogramma Haags Koloniaal en Slavernijverleden

In januari 2024 presenteert Centrum 16-22 het lesprogramma Haags Koloniaal & Slavernijverleden. Met inbreng van vele stemmen heeft Centrum 16-22 een lesprogramma opgebouwd. Het programma combineert kennisoverdracht met creatieve werkvormen die jongeren aan het denken zetten en de dialoog in de klas op gang brengen. Het lesprogramma bestaat uit vier lessen die kunnen worden ingezet in groep 8.

Het lesprogramma (handleiding & lesmaterialen) zijn vanaf 8 januari 2024 digitaal beschikbaar voor leerkrachten en docenten op www.mijn.centrum1622.nl.